

کرد معارف هم که اس اساس زندگی است باید ترقی بدهد اعم از اینکه بودجه کسر دارد یا ندارد قرضه میکند یا نمیکند و اما راجع بوضع تعلیم و تربیت عقیده بنده بر آنست همانطوریکه متخصص از برای دفع آفات حیوانی میآورند و دلشاک برای حیوانات میسوزد قدریهم عطف توجه باین حیوانهای نوبا بکنند همانطوریکه پیش نهاد متخصص از برای جنگلها و معدنها (درختها و سنگها) میکنند نظر مرحمتی هم بحال این مردم بیچاره کرده و مستشارانی از امریکا برای اینکار استخدام کنند...

فلاحت و اقتصاد

ایجاد توستان

برای پرورش کرم ابریشم

بقلم آقای ذوالریاستین

رئیس فلاحت

نظر باهمیتی که ابریشم در محصولات فلاحتی مملکت دارد و چرن اغلب نقاط ایران مخصوصاً نواحی شمالی استعداد زیادی برای نشو و نمای درخت توت دارا میباشد بيمورد نخواهد بود که مختصری از مطالعات و تجربیاتی که در این زمینه شده با در نظر گرفتن نکات علمی و مراعات اصول زراعتی مملکت بمعرض مطالعه طرفداران توسعه و ترقی نوغان گذارده شود

تحقیقاتی که تا کنون شده است بغیر از بعضی نواحی مرکزی و نقاط بسیار سرد درخت توت در همه جای ایران نشو و نما نموده برومند میشود. نظر بفوایدی که از این درخت برده میشده پیشوایان هر قومی

غرس نهال آنرا ترغیب و انهدام درخت آنرا منع مینمودند بطوریکه در بیشتر نقاط ایران چه در شهرها و چه در دهات منظره قشنگ این درخت توجه مسافری را بخود جلب مینماید. میوه اش خوراک مدتی از سال روستائیان برگش در اوایل بهار برای تغذیه کرم ابریشم و پس از اینکه ضخیم گردید خوراک خوبی برای بز و گوسفند میباشد، چویش در صنعت نجاری خیلی قابل توجه و بطور کلی می توان گفت که درین سایر اشجار تنها درختی می باشد که بیشتر طرف استفاده نوع بشر واقع گردیده است.

اقسام درخت توت

این درخت در همه جای دنیا با کمی تفاوت جز در نقاطیکه طبیعت اجازه نمونمیدهد دیده میشود از لحاظ صفات ظاهری آنها را سه دسته قسمت کرده اند: اولاً توت سفید - برگش در بین سایر اقسام بهترین اغذیه است که برای پرورش کرم ابریشم تا کنون اختصاص داده شده است. برگش صاف و لطیف، میوه اش سفید و ارتفاع درخت از دوزخ تجاوز نمینماید (۱)

(۱) در ممالکی که اهمیت زیاد به پرورش کرم ابریشم میدهند مانند فرانسه و ایتالیا تجربیاتی نموده و بین انواع درختهای توت که برگشان برای این مصرف بهتر بنظر رسیده است اقسام ذیل میباشد:

Mûrier Ihou که در اراضی کم قوت نیز بزرگ زیاد میدهد و بعلاوه بوسیله قله بخوبی زیاد میشود - Mûrier Sauvageon که از بذر کاشته شده و نمومینماید برگش بسیار لطیف و مخصوصاً برای روزهای اولیه کرم خوب میباشد - M. Multicaule قله آن بخوبی میگردد و به رطوبت زیاد مقاومت نموده در قلیل مدتی بزرگ و برومند میشود M. Romain درختش بزرگ در نقاط گرم که چندان مرطوب نباشد نمونموده برومند میشود - M. de tartarie محصول برگش زیاد و به سرما مقاومت زیاد دارد - M. Moretti درختش خیلی بزرگ و قله اش سهولت میگردد

در مملکت ژاپن که نوغان صنعت مهمی بشمار رفته و تقریباً يك هفتم اراضیش تونسستان است بیش از چهار صد رقم درخت توت در نقاط مختلفه آن زراعت میشود و آنها را از حیث زودرسی یا دیررسی برگشان سه دسته قسمت کرده اند (بقیه صفحه بعد) (۲)

در این دسته باید آنها را انتخاب نمود که از هر حیث حائز شرایط مطلوبه بوده بسرمای بهار مقاومت و برگهایش زودرس و لطیف باشند.

نظر باینکه آب و هوای ایران در تمام نقاط یکی نیست باید دقت نمود که برای هر محلی درختی را انتخاب نمایند که با طبیعت آن محل نمونوده و نتیجه منظوره را بدهد. بعقیده نگارنده دولت باید بتوسط اشخاص صاحب فن امتحانات لازمه در این خصوص بعمل آورده یا در بین اقسام درختهای توت هر ایالتی آنهایی که بهتر است و صلاحیت دارد اختصاص به تغذیه کرم ابریشم بدهد و باشخاص ذیعلاقه معرفی نماید یا از چین ژاپن فرانسه و ایتالیا اقسامی که چندان مغایرتی با این آب و هوا نداشته باشند و درو نموده در باغهای علمی مخصوص کاشتند پس از امتحان باشخاص ذیعلاقه بقیمت نازلی بفروشد.

نالباً : توت سیاه یا شاه توت - درختی است بومی ایران برگش زبر و خشن - میوه اش گلی و ترش ولیکن پس از رسیدن سیاه رنگ و شیرین میگردد - مقاومتش بسرما زیاد و در صورت فقدان برگ توت سفید برای تغذیه کرم ابریشم خوب است

نالباً : توت قرمز اصلش از امریکا برگش در بدو نمو سفید خاکستری و چندان برای تغذیه کرم ابریشم خوب بنظر نمی آید - ابریشمی

(*) چونکه آنها را در سن اول کرم بمصرف میرسانند در سنهای دیگر کرم برای تغذیه خوب نیستند و آنها را که در سن چهارم بمصرف میرسانند در رس بوده و بکار احتیاجات اولیه کرم نمی خورند.

اقسام زود رس بسیار ولیکن مشهورترین آنها « اوجی رین » و « یاناکیوا » می باشد.

اقسام « نیم دیررس » مشهورترین آنها که در سن چهارم و سیم بمصرف می رسند « انگاکی » و « روزو » است

اقسام دیر رس که در سن پنجم برگش بمصرف میرسد « اوباتا » و « جیو من جی » می باشد.

که از آن حاصل میشود حائز صفات پسندیده تجارقی نیست.

ازدیاد درخت توت

برای ازدیاد درخت تود چهار رویه معمول است: بوسیله بذر -
بوسیله پیوند - بوسیله قلمه - بوسیله خواباندن شاخه .

اولاً بوسیله بذر: بذری که بکار ایجاد توستان میبرند باید حائز
شرایط ذیل باشد:

۱ - از درختی حاصل شده باشد که بوسیله بذر کاشته شده
و نموده باشد،

۲ - در دو سال اخیر برگشرا نچیده و تراشیم نکرده باشند،

۳ - آثار و علائم مرض در درخت ظاهر نشده باشد،

۴ - اقلأ سن درخت دوازده ساله باشد،

پس از رسیدن میوه درخت آنهائیکه بزمین می
افتد جمع آوری نموده باشن نرم و خاکستر بهم
مالیده سپس در آب شستشو نموده خشک مینمایند

پس از برطرف شدن رطوبت در همان سال در

اواخر تابستان در محلی که برای خزانه تهیه شده است میکارند

زمینی که برای درخت تود تهیه مینمایند باید اقلأ

نیم ذرع شخم خورده و نرم و فاقد تخم علف های

هرز و کود خورده باشد - در مازندران و

کیلان که چندان احتیاج بآبیاری نیست در زمین

جوبهای کوچکی بعمق چهار گره بفواصل یکذرع و نیم از یکدیگر متوازیاً

در زمین خزانه حفر نموده که در مواقع لازمه آب زیادی را بخود

بکشد. در نقاطیکه آبیاری مینمایند بهتر اینستکه کردهائی بعرض دو

ذرع بطول پنج الی هشت ذرع با مرزهائی بارتفاع چهار گره تهیه نمایند

خزانه درخت توت

طریقه کاشت

بوسیله نوك بیل شیار هائی بفاصله سه گره در کردها
متوازیاً رسم نموده نخمرا مرتباً بعمق یکسانتیمتر
پس از بر طرف شدن سرمای بهار در شیارها ریخته
خاک رویش میریزند سپس بفخامت يك سانتیمتر
خاک برك مخلوط با ماسه سطح آرا مفروش مینمایند و در مواقع خشکی
همواره زمین خزانه را باید خنك نگاهداشت که آسیبی از خشکی ببه
نباتات جدیدالولاده نرسد بعد از مدت يك هفته الی ده روز « شتیل های »
نود سبز شده از خاک خارج میشود - برای بذرکاری يك جریب ده
هزار ذرعی خزانه شش الی هفت من تخم توت سالم که جدیداً از درخت
گرفته باشند کافی خواهد بود

پس از اینکه « شتیل های » توت دوسه بر که شدند
آنها را دجین نموده و فواصلشان را پنج سانتیمتر
مواظبت خزانة توت قرار داده و همواره سطح زمین خزانه را از
علف هرزه مبراء و نرم نگاه میدارند - در تابستان
بوسیله سایه بانی از تابش آفتابرا کم و در هنگام عصر بتوسط آب پاش
زمین خزانه را مرطوب و خنك نگاه میدارند.

ارتفاع نهالها در اول زمستان به نیم ذرع میرسد . در این فصل
باید با مقداری پوشال خرده گاه پایه نهال های جوانرا پوشانید که سرما
اثراتی در ریشه آنها ننماید . در بهار سال بعدمقداری از این نهالها را
از خزانه خارج و در محل جدیدی بفاصله ده گره از یکدیگر نشا مینمایند
در ماه دوم بهار که جوانه های نهال هنوز کاملاً نشکفته است از پنج
گره سطح زمین آنها را قطع نموده و مواظبتهای لازمه باغبانی در حق
آنها مرعی میدارند بطوری که در روی هر پایه بیش از یکشاخه برومند
نمؤ نشاید - در اوایل زمستان این سال نهالها را در محل دیگر نشا نموده
و در صورت لزوم پیوند مینمایند

بقیه در شماره بعد